

Maakuntien perustaminen ja sote-uudistus

Eduskunnan hallintovaliokunta

Helsinki 11.5.2017



Jari Rantapelkonen
Kunnanjohtaja
Enontekiön kunta
Ounastie 165
99400 Enontekiö
P. +358 0400 694 945
jari.rantapelkonen@enontekio.fi
www.enontekio.fi



*Revontulten maa, Enontekiö – Guovssahasaid eana, Eanodat
”Met tehemä yhdessä!” – “Mii bargat ovttas!”*

Maakuntahallinto ja Enontekiö

Oletukset

- # Kunnan rooli pienenee, kun tehtävät vähenevät ja rahat puolittuvat; samalla tehtävä kirkastuu
- # Kunnan vaikutusmahdollisuudet oman kunnan alueen asioihin ja palveluihin pienenevät kun maakuntahallinto keskittyy maakuntakeskukseen, jossa ei ole pienen kunnan edustajaa

Vaatimukset

- # **Ei lisäkuluja.** Muutos ei saa aiheuttaa taloudellisissa haasteissa painivalle kunnalle lisäkuluja
- # **Rahoitus 2019 tiedettävä ajoissa.** Kunnan tiedettävä viimeistään keväällä 2018 mikä on rahoitus ja valtionosuusjärjestelmän laskentaperusteet 2019 budjetille
- # **Kunnan ja maakunnan välisen roolin ja suhteen selkeyttäminen**
- # **Palveluiden hajauttaminen.** Maakunnan palveluita olisi syytä hajauttaa maakuntaan eikä keskittää, esim. palvelukeskus Enontekiölle
- # **Erilaisuuden huomioiminen.** Koska kunnat ovat erilaisia, tulisi myös Enontekiön erityispiirteet ottaa huomioon. Pienen kunnan äänen kuuluminen maakunnassa ja maakunnan osaaminen saamelaisasioissa; kieli, kulttuuri jne?

Maakuntahallinnon tulee parantaa nykyisiä kuntalaisten palveluita

Sote-uudistus ja Enontekiö

Enontekiö sijaitsee kolmen valtakunnan rajalla ja arktisella alueella

- Rajat ylittävän yhteistyön kehittäminen Norjan ja Ruotsin kanssa vaatii Suomelta ja maakunnalta aktiivista johtamis- ja kehittämistä, selkeää lainsäädäntöä ja visiota arktisen alueen palveluiden turvaamiseksi
- ⇒ *Ratkaisu: Uudessa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännössä sekä maakuntahallinnossa tulee rajayhteistyön kehittämismahdollisuudet turvata laajasti eri palvelutasoilla*

Enontekiö on harvaanasuttu ja pitkien etäisyyksien kunta

- Kuntalaisten yhdenvertaisuuden ja tasa-arvon turvaaminen muiden suomalaisten kanssa
- Lähipalveluiden tarve lisääntyy ikääntyvän väestön myötä Enontekiöllä
- ⇒ *Ratkaisu: Sote-keskus kuntaan ja liikkuvien palveluiden (mobiili) kehittäminen*

Enontekiö on saamelaisalueen kunta

- Saamelaisalueen palveluiden kehittäminen kieli ja kulttuuri huomioiden
- Saamelaisasiat eivät hoidu oman toimen ohella
- ⇒ *Ratkaisu: Valtion talousarviossa sosiaali- ja terveysministeriön pääluokkaan tulisi varata riittävä, pysyvä ja korvamerkitty erillisrahoitus saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden turvaamiseksi saamelaisten kotiseutualueella*

Enontekiön kunta pitää tärkeänä että sote-uudistus astuu voimaan 1.1.2019

Enontekiö – Maakuntien perustaminen ja sote

Lähteet

Enontekiön kunnanhallituksen lausunto valtiovarainministeriön 27.1.2017 lausuntopyyntöön. Khall 20.3.2017 § 100.

Khall 239 § Lausunnon antaminen luonnoksesta hallituksen esitykseksi maakuntauudistukseksi sekä sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisuudistukseksi sekä niihin liittyviksi laeiksi. Khall 239 §, 7.11.2016.

Enontekiön, Inarin, Utsjoen ja Saamelaiskäräjien yhteinen kannanotto saamenkielisten sosiaali- ja terveyspalvelujen saatavuuden turvaamiseksi saamelaisten kotiseutualueella. Khall 2016.